

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm XVI. Consultationi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

³ NOTANDVM III. Episcopus ordinem maiorem conferens non habenti titulum sustentationis, vel patrimonium sufficiens, beneficium Ecclesiasticum ei provide re debet: Atque interea dum consequatur, ipse Episcopus, & successor eius hominem alere cogitur, c. Episcopus, 4. c. cum secundum, 16. de præbend. c. Si Episcopus, 37. eod. in 6. Vide quæ dixi cit. c. 10. n. 5.

CAPITVLVM XV.

Dilectus.

PARAPHRASIS.

Vacante Ecclesia Humiliensi, Canonici elegerunt, aut potius postularunt Guiliel mum in minoribus ordinibus constitutum. Hinc Episcopus Trecentis vno die omnes tres sacros ordines contulit: Et cum de hoc facto suo examinaretur, iuratus dixit, non proprio ausu, sed ex Metropolitanæ mandato id egisse; postea verò confessus fuit, sine mandato se ad hanc inordinatam ordinationem processisse. Sed etsi Archiepiscopus illi mandasset, parere illi non potuisset: cum Archiepiscopo in hac re facultas à sacris canonibus concessa non sit. Quare cum dictus Episcopus Trecentis in pluribus grauiter deliquerit, ideo eum Honorius III. ab ordinandi potestate tamdiu suspendit, donec Sedi Apostolicæ visum fuerit absolueri.

SUMMARIUM.

1. Episcopi & Archiepiscopi non possunt dispensare in vniuersalibus Ecclesie canonibus, nisi id ipsis concessum sit.
2. Si Superior aliquid iubet contra legem, in qua dispensare non potest non debet subditus obedire.

¹ NOTANDVM I. Episcopi, & Archiepiscopi dispensare non possunt in vniuersalibus Ecclesie canonibus, nisi id ipsis concessum reperitur. Quæ de re dixi lib. 1. Th. mor. sr. 4. c. 22. n. 4.

NOTANDVM II. Si Superior aliquid iubeat contra legem, in qua dispensare non potest, non debet subditus obedire: quia ille transgreditur limites potestatis suæ. Sin autem Superior aliquid iubeat cõtra legem, in qua dispensare potest, debet illis obediri, quia tacite seu ipso facto dispensare cõsuetur. Vt si Prælati dispensandi potestate præditus subditum, quem irregularem esse scit, ad ordines suscipiendos mittat, sicuti dixi eod. c. 22. n. 7.

CAPITVLVM XVI.

Consultationi.

PARAPHRASIS.

Gregorius IX. consultus ab Archiepiscopo Baranensi de ijs, qui extra tempora statuta sacros ordines acceperunt; Respondet: Dubium nullum esse, quin sacrum characterem acceperint: Et quamuis ab executione ordinis suspensi esse debeant, tamen Archiepiscopum, post penitentiam ipsis pro delicto impositam, permittere posse, vt in ordine suscepto ministrent.

SUMMARIUM.

1. A suspensione, aliæ censuræ, quæ indefinite fertur, nec Papa reservatur, absolueri potest Episcopus, & similem Episcopali iurisdictionem habens, si reus deposita contumaciâ Ecclesie parere velit.
2. Nisi tamen crimen à Clerico commissum sit depositione dignum.

NOTANDVM Vn. Si in canonibus suspensio, aliæ censura indefinite feratur propter delictum, & Pontifici non reservetur, censetur Episcopis aliisque similem Episcopali iurisdictionem habentibus concessa potestas absolueri, si reus deposita contumaciâ Ecclesie parere velit. Ita colligitur etiam ex c. ex literis, 1. de constitut. & c. nuper 29. de sent. excommun. Idem.

Idemque multo magis dicendum, si lex indefinite iubeat suspensionem ob tale crimen a iudice ferri, ut docet Suarez de censur. disp. 29. sect. 1. num. 18. Sin autem canon tempus definiat, quo suspensio durare debeat, tum inferior, videl. Episcopus, relaxare non potest. Quae de re dixi lib. 1. tr. 5. p. 3. cap. 4.

Deinde tradita doctrina limitari debet: Nisi crimen a Clerico commissum tale sit, ob quod secundum canones deponi debeat, videl. vnum ex maioribus, seu enormibus, sicuti explicauit p. 3. n. 2. §. crimina. Nam in talibus dispensare non potest Episcopus, e. a. si clerici, 4. §. de adulterijs, de iudicijs. Id vero nunc intelligi debet de criminibus notorijs, aut ad forum contentiosum deductis. Si enim occulta sint, Episcopus pro foro conscientiae absolueret & dispensare potest, homicidio voluntario excepto, per Concil. Trident. sess. 24. c. 6. de reform.

CAPITVLVM VI.

Quaestum.

PARAPHRASIS.

Quaestum fuit ex Gregor. X. Pontifice, quid agendum esset cum Clericis, qui ad adulterij, periurij, homicidij, aut falsi testimonij crimine se maculauerunt. Respondet Pontifex: Si talia crimina neque in populo notoria sint, neque per iudicialium processum comprobata, videl. per testes, aut propriam Rei confessionem, hoc casu Clerici criminosi post actam de crimine poenitentiam, non debent prohiberi, quò minus in susceptis ordinibus ministrant, & ad superiores ordines ascendant: excepto tamen homicidio. Sed ante actam poenitentiam monendi, & diuini iudicij proposito metu, obtestandi sunt, ut ne cum periculo damnationis suae, in susceptis ordinibus ministrare, multò minus ad ordinem superiorem aspirare audeant,

SUMMARIUM.

1. Si crimen Clerici enorme vel populariter vel iudicialiter notorium sit, prohibendus is est ab executione Ordinis suscepti, & susceptione altioris.
2. Occultus criminosus post actam poenitentiam in officio suo ministrare potest: excepto crimine homicidij.
3. Potest Sacerdos notorie criminosus, & ab exercitio ordinis non prohibitus, post poenitentiam & emendationem publice notam iterum celebrare, saltem aliquo temporis intervallo interposito.

Hinc per contrarium sensum colligitur, si crimen eiusmodi enorme vel populariter, vel iudicialiter notorium sit, prohibendos esse Clericos ab executione ordinis suscepti, & susceptione altioris; idque vel absolute, si spectatis omnibus, poenae depositionis inferenda videatur, vel saltem ad tempus, donec plenè de commisso crimine satisfecerint.

NOTANDVM I. Crimen adulterij, incestus, periurij, falsi testimonij ipso iure non inferunt suspensionem, aut irregularitatem. Quare si facinus occultum maneat, Clericus post actam poenitentiam de tali crimine, in officio suo ministrare potest. Excipitur autem crimen homicidij, quod etiam si occultum maneat, irregularitatem conciliat, eamque non ab alio, quàm a Summo Pontifice dispensabilem.

NOTANDVM II. Ex hoc c. probabiliter colligitur, non tantum Sacerdotes (de quibus dubium non est) sed etiam alios in sacris constitutos mortaliter peccare, si cum conscientia peccati mortalis in ordine suo ministrant, v. g. Diaconus Euangelium solemniter canter. Sed hanc q. plenè disputauit lib. 5. tr. 1. c. 5. q. 4.

QVÆRES: Si Sacerdos v. g. fornicationem, vel adulterium in populo notorium commisit, sed ab Ordinario exercitium ordinis ipsi non prohibeatur, potestne post poenitentiam, & emendationem publice notam, interposito saltem aliquo temporis intervallo

§§§ teruat